

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

<p>Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel. Előfizetési ár egy negyedévre 1 fnt 25 kr., félévre 2 fnt 50 kr.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné úrnó házában, hová a kéziratok címzendők.</p>	<p>Hirdetéseket és nyiltilteri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
---	---	---

Rendőri szervezet.

Szentes, 1890. február 16.

A szervezeti szabály módosításában a nagyönkezeléssel teljesen egyenrangú szerepet játszik a közrendészet.

Amaz a város vagyont, a polgárok közczélra szánt fillereit van hivatta, helyes kezeléssel az elharácsolástól, lelkiismeretlen egének által való elszakasztástól megóvni, tehát a *közczagony* védi; emez a *magdanczagony* biztonságára szolgál, sőt ezen fölül a közbátorság óre és mint ilyen, egyik legfontosabb tényezője az államéletnek.

Említettük lapunk egyik közelebbi számában, hogy a rendőrfőkapitány hosszabb memorandumban kívánja a polgármesterrel és ez úton a szervezeti szabály módosítására kiküldött bizottsággal, eddigi tapasztalatai alapján, a rendőrség újra szervezésére vonatkozó nézeteit közölni s hogy e memorandum elkészítésére némi időhaladéket kért.

Az a nevezetes elaborátum most már elkészült és mire e sorok napvilágot látnak, már be is lesz nyujtva a polgármesternél. S mint hogy alkalmunk volt e memorandumba betekinteni, hártározottan mondhatjuk, hogy a főkapitány alapos munkát végzett, melyben nagyon sok jó és megszívlelendő van.

Nem áll módunkban, magát e mun-

kát egész terjedelmében közölni, de foglalkozhatunk vele, alaposabban ismertetjük, hogy így módjában legyen a bizottság tagjainak már eleve tájékozódást szerezni e fontos ügyben, sőt bírálat alá is vehetjük s az így kifejtett észmeccsere által hozzájárulhatunk valamiben a rendőrség újra szervezésének nagyon is égető kérdéséhez.

Mert hogy ez az újra szervezés immár égetően szükségessé vált — erre nézve alig hisszük, hogy bárki a képviselőtestület tagjai közül kétségeskedjék.

Hiszzen, ha a szó szoros értelmében vesszük, tulajdonképen nincs is rendőrségünk.

Mert azzal, hogy tetszés szerinti mezei munkást vagy mesterembert beöltöztetünk a piros zsinóros sötétkék egyenruhába, karjára egy szamot, oldalára egy gyíklesőt, vagy szuronyt akasztottunk, — az illető még nem vált rendőrré. Egyéb pedig eddig nem történt nálunk arra való nézvest, hogy csakugyan azzá váljon.

De lássuk a főkapitány memorandumát.

Miután a rendőrség jelentőséget fejtegetné, áttér azon állásokra, melyek — szerinte — eltörlelendők volna.

Ilyen állások: a csendbiztosi, a napdijasi, a külön börtönöri és 3 első osztályú gyalogrendőri állás, amelyek eltör-

lésével a rendőrség mai költségvetése 2475 frrtal csökken.

Ez ellenében azonban szervezeten kíván: egy kizárólag rendőrkapitányi, négy őrnöki, egy lovas rendőrbiztosi, egy gyalog rendőrbiztosi, egy rendőroktatói, egy 2-ik lovas kézbesítői, egy lovas rendőri és három czimzetes gyalogrendőrtizedesi állást, összesen 5604 fnt fizetéssel, úgy hogy a költségöbbltet végeredménye, a rendőrség mai költségelőirányzatához viszonyítva, a jövőben 2645 frrtot tenne ki.

Megjegyezzük azonban, hogy a főkapitány e költségvetésében a mai fizetéseket vette kiinduló pontul, ezek alapján tette meg számítását és ez — szerintünk — memorandumának egyik hibája, mert mindjárt úgy kell vala javaslatba hoznia az újonnan szervezendő állások fizetéseit, ahogy azt kívánja és ahogy a kor is megköveteli.

S most következnek a memorandum egyik legfontosabb szakasza.

A főkapitány javaslatba hozza, hogy a községi bíróság bevonassék a rendőrség kötelekébe. A bírói teendőket egy rendőrtanácsnok végezné és a mai községi bíróságnál eddig rendszeresített fogalmazói állás törülletnek, miután a rendőrségnél felvett 4 őrnök egyike végezné a teendőit.

A főkapitány ez indítványa, a fel-

T Á R S A.

Látod?

(Ese két elzúllottról.)

Irta: Erdélyi Gyula.

Elkezdtek fogjogtatni.

Az áldozat sikoltozott, szemei kínosan forogtak. Ez a jelenet zavarta meg eszt Kafának s nem maradt meg más emlékezetében, mint ez a szó: látod, mit atyja, mikor anyjának az áldozat nyaka kékfoltjait mutatta, kérdezett: látod?

Kata elszaladt. Soha nem tudták szülei, hogy merre van. Különbem sem gondozhatták volna, mert horogra kerültek egy betörésnél s hosszú időre marasztalták meg őket a börtönben.

A kis leány cél nélkül futkosott a főváros határában, leginkább a nádor kert körül.

Nőt, ehhezét és fátott; könyörületességből dobta neki néha egy kis száraz kenyert vagy kutyáknak szánt eledelet s itt-ott megengedték, hogy a felszerben vagy a szakmákkal tövében aludjék, de ő legboldogabb volt kün, az ő gödreiben, haszra felett és haszra alott. Nappal elrejtőzött, éjjel előjött s néha megessett, hogy bevetődött a fővárosba, ilyenkor bevezették, de csakhamar el is eresztették.

Nagy bajukra, a hüles hatóságok nem tudtak megegyezni illetősége fölött. Válasza

arra a kérdésre, hogy honnan való, csökönyskövetkezéssel csak egy: látod.

Igy fejlődött a társadalom közepén s a társadalom szelén a szegény vadírág...

Nem élt egyedül, bár az embereket kerülte. Voitak pajtasai, kóborló és kőzsa ebek, gazdátlan maeska.

Megcirógatta az elzúllott állatokat, néha néha száraz kenyerdarabokat juttatott nekik, simogatta, gondozgatta őket és kóborolt velük.

Egyszer játék-babát talált. No hiszen volt öröm, magához szorította s megmutatta csavargó társainak, s ujongva kiáltott: látod.

Ordítva ragadták ki kezéből az ehes ebek a játék-babát és sok sok darabba tépték. A leány először közönyösen nézte szakmánykodásukat. Erzése meg volt fagyva, nem tudott észlelni, a színek, a mozgás, a hang csak zúrvavarba olvadtak össze előtte. De később, amint az ebek marakodását bámulta, agyában homályos sejtalem nyitott utat a való képeinek.

Megrázkódott. Szemeiből könyök pergett s szive fölmelegedett, először életében sajgott át ezen a fájdalom... Az első percek, öntudata visszatérténél szomoruaok voltak. Megsíratta a szettépett babát. Miről előbb csak homályos fogalmat alkotott: most már tudta, hogy mi történt.

A fájdalom elnémult szívében s a bosszú ébredett ott fel. Hirtelen fadarabot ragadott fel s a játék-baba foszlányain viaskodó ebeket verni kezdte.

Az ebek csak tréfára vették a dolgot. A helyett, hogy elfutottak volna, nagy komédiát űztek, nevésgesen szöktek ide-oda, feborították egymást.

A leány józseben kacagott.

Mintha most kezdene a letet, minden érzés átfutott idegében. Nevetett, sirt s aztán belevegült a játékba. Mikor elfáradt, szemei álomra csukódtak, ledől, aludt és álmodott. Ismeretlen képek ringatták álmát s a hiúság vagy a megrezegtette agyszéjtjeit. Szép, gyönyörű ruhában látta magát. Menynyi ruhát próbált, hogy reggelre ébredve, egészen ki volt merülve.

Fölkelt s nagy idő óta először, nem ösztöne indította utjára, de gondolkozni kezdett: merre? Nezett jobbra, balra s amint tekintette a Dunára tevedt, sebes léptekkel futott arra, s partjára érve, nézte magát tükörében. Hová lettek álma fényes kontéssai. Körülnézett s amint a járó kelő nők réá néztek, foszlányait tépve szólt, látod?

Azok nem vették figyelembe, hogy az irigység lészkelte be magát a leány szívébe. Pizkos, rongyos csavargó. Az itélet beszélt, a részvét hallgatott.

Most már Kata egészen hasonlított az emberhez, sirt, nevetett, részt vett, hiú volt és irigykedett.

Nem tanította, nem oktatta, nem ron-totta, nem javította öntudata újja ébredésénél senki és mégis táborozott énjében a bú összes árnyalata.

Nézte a napot, a felhőt, a vizet s a

hozott indokkal együtt megérdemli, hogy bővebben foglalkozzunk vele.

Indokolásában ugyanis azt mondja, hogy — főleg cselédügyekben — a mai rendszer mellett az eljárás föltöbbsé komplikált és a pörös felek zaklatásával, időpazarlásával jár.

Indoklására példát hoz fel.

A cseléd összezördül gazdájával, otthagya szolgálatát vagy elkergetik és az ügy a rendőrség elé kerül, miután cselédügyekben a főkapitány az illetékes.

A tárgyalás folyik s mikor már véget érne, a gazda — hogy a cseléd bérenek visszatartását igazolja, felhozza, hogy az a cseléd nála kárt okozott, tehát kártérítési igénye van ellene s e jogalapon vissza is tarthatta a bérét.

E kártérítési igény, akár 10 kr., akár 10 ft. már a községi bíró hatáskörébe vág s a rendőrkapitány kénytelen a gazdát végzésileg utasítani, hogy záros határidő alatt érvényesítse igényét a cselédje ellen a községi bíróságnál, mit ha elmulasztana, kénytelen őt, a visszatartott cselédber kiadásában elmarasztalni.

Hogy ezzel a gazda menüi újabb járás-kelésnek, zaklatásnak, időpazarlásnak van kitéve — ezt mondanunk is fölösleges. Mig az esetben, ha a községi bíró, mint rendőrtanácsnok, a rendőrség kötelekében van, az összes cselédügyek mindenestől az ő ressortjához oszthatók be és úgy a cseléd, valamint a gazda panasza és esetleges kártérítési igénye, együttesen, egy tárgyláson nyer végleges megoldást.

Ily módon oldották meg e kérdést Szegeden, Szabadkán és Kecskeméten is, hol mindenütt a rendőrség kebelében van a községi bíróság s határozottan mondhatjuk, hogy a főkapitány memorandumának ez az egyik leggyökeresebb javaslata, mely nagyon megérdemli, hogy a kiküldött bizottság és a közgyűlés is fontolóra vegye.

Mert a kérdésnek e megoldásmódja nem újítás — csak nálunk. Egyébként

a megvalósulás életrevalóságát a fent említett 3 város már évek és évek során át próbálta és így nincs semmi ok sem rá, hogy miért ne kövessük az előttünk fekvő jó példát, mely azonfölül semmi költségzaporulattal sem jár.

Átérve a memorandumban ajánlott egyéb újításokra és azok indoklására, lehetetlen elzárkóznunk a tervbe vett *kizárólagos rendőrkapitányi állás* eszméjének helyes volta elől.

Ez állás a mai alkaptányosság helyett szervezetenként és ügykörébe tartozna a törvényekből, miniszteri rendeletekből, vármegyei és városi szabályrendeletekből kifolyó kihágások elbírálása. A fenytő ügyekben szükségessé váló előnyozás teljesítése és a helyi rendészet ellátása, mely a külrendészettől szigorúan elválasztandó.

Ez utóbbit, a külrendészetet, a javaslat az újonnan szervezendő lovasrendőrbiztoshoz utasítja, ki így az eddig volt csendbiztos helyettesiténé.

És itt kénytelenek vagyunk ellentétbe helyezkedni a főkapitány memorandumával.

Szerinte ez az egy lovasrendőr biztos teljesiténé az összes rendészeti teendőket, két vagy 3 lovas rendőrrel. Örködné a külterület lakosságának személy és vagyon biztonsága fölött, az ottani rend fenntartására és az állategészségügyi törvény értelmében ellenőrizné a házi állatok közt, a külterületen mutatkozó megbetegüléseket, állatellullásokat stb.

Mondanunk is fölösleges, hogy ezt a munkát, városunk kiterjedt határa mellett, egy ember nem teljesítheti s hogy — legalább nézetünk szerint — a főkapitány által tervbe vett lovasrendőr biztos állás szervezése helyett célszerűbb — ismét szomszédaink példáján okulva — az úgynevezett tanyai kapitányágok szervezése.

A határ két járásba, alsó és felsőbe osztatnék és a tanyai kapitány egy ott lakó és állandóan kint tartózkodó

fiatal értelmes gazda volna, kihez a tanyai lakosság minden ügyében, amennyiben ez rendészeti baj — bizalommal fordulhatna.

A tudat, hogy az a hatósági közeg állandóan közöttük lakik, mindenkor rendelkezésükre áll, sokkal megnyugtatóbb, de inkább csökkenteni is fogja a külterületen előforduló kihágásokat, mint a mai, vagy a tervbe vett állapot, mely mellett az a lovasrendőrbiztos ideje egy részét mégis idebent tölti a városban, még pedig fix időszakokban, mikor aztán a külterület egészen rendőrség nélkül van.

Azt hisszük tehát, hogy — ha már a szervezkedésben vagyunk, célirányosabb ezt a kérdést is gyökeresen megoldani még az esetre is, ha pár száz forint költségtobbletet okozna, mint amennyit a tervhez okoz.

Egyebekben aztán teljesen egyetértünk a főkapitányi memorandummal.

Helyen való egy gyalog rendőrbiztos állás szervezése a piacbiztonsággal egybekötve és főleg elkerülhetetlen egy rendőr oktató, mert e nélkül soha nem lesz rendőrségünk, aminthogy a legénység ambíciójának, szorgalmának és éberségének fokozására okvetlenül szükséges a jutalmak rendszeresítése is.

S aztán még egy figyelemre méltó pontja van a főkapitányi memorandumnak: ez a rendelkezési alap megteremtése, mely nélkül ma már rendőrség nem is képzelhető és a mely az előnyozásoknál, büntügyeknél, kémszenléknél előforduló kiadások fedezésére szolgál.

A memorandum azon részével, mely az éjjeli őrszolgálatot, továbbá az iktatói és kiadói állások szervezését s ezek ellenében, ma a divó slendrián napdíjasi intézmény eltörlését célozza, fölösleges bővebben foglalkoznunk.

Ezek olyan dolgok, melyek jóformán megbeszélésre sem szorulnak s amelyek már inkább csak az újraszervezés kikerekítésére, stabilítására szolgálnak.

Az egész munkáról azonban elmondhatjuk, hogy körültekintő gondossággal van szerkesztve s meglátszik rajta, hogy a főkapitány ismerte tárgyát és mielőtt munkához fogott, alaposan tanulmányozta azt.

Épp ezért nyugodt lélekkel ajánlhatjuk e memorandumot, egészében, a bizottság és közgyűlés figyelmébe.

Köszöntési tárgysorozat. Csongrád-vármegye f. hó 20-án kezdődő énegyedyes rendes közgyűlésén, a következő ügyek kerülnek előtérbe.

1. Alispáni énegyedyes jelentés.
2. Belügyminiszter rendelete, melylyel a kolozsvári siktetmék intézete javára 100 ft. adományt engedélyező törvényhatósági határozat jóváhagyatik.
3. A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium rendelete Csany községben felállítandó gyógszerint engedélyezése tárgyában.
4. Ugyanannak rendelete a Sándorfalván felállítandó gyógszerint engedélyezése tárgyában.
5. Ugyanannak rendelete Illés Lajos és Gyula nemességének igazolása tárgyában.
6. Belügyminiszter rendelete a 127. kgy. 369. sz. a. alkotott vármegyei szabályrendeletre vonatkozólag.
7. Belügyminiszteri rendelet a külföldieknek a községekben való tartózkodásáról vezetett nyilatkoztatás és bejelentés tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.
8. Kereskedelemügyi miniszteri leírta a 277/99.

szép felfogásával összeleltkezett a kíváncsiság s ezek átérése élvezetes volt, ruhája romjai borzadályval töltötték el szívét, megismerte a rútat is.

Öntudata fejlődött, keblehez szorította karjait, majd ölelte a légűrt s ajakát csókkal forrasztotta a fák törzseibe, arca kigyult s idegei kellemesen zibongtak.

Egy tűzta tövéből magához hasonló kóru rongyos gyermeköt pillantott meg, aki a Dunában horgászott.

A sáheder száraz galyakból tüzet rakott. Kata oda szaladt. Dermét kezeit a tüzre tartá. Arcát simogatta kezeivel, majd azt kérdi a sáheldertől: „Látod őt?”

A fiu nem volt rossz szívu. Mindjárt felismerte, hogy kit lát? Egy szerencsétlent, de egyuttal boldogot, ki a világot nem úgy járja, hogy tudná: hol jár.

— Hogy hívna? kérdé.

A leány régen nem hallott olyan emberi hangot, mely szívéig terjedne. A rendőrök kik zavargás miatt bevitték, nem ilyen hangon beszéltek vele. A zavargótárs nyájás tekintete megvilágította emlékezését s visszsa kezdett törni beszélőképesége is. Először is egy régi dalt énekelte, ahol a szava kat elfeledte, csak dudolt.

A dal végén megcsókolta a fiut. Óh, be régen nem élvezte ez is a csókot. Az ő anyja, az ő apja csak úgy a börtönben ülnek mint a leánye. O már többször volt a rendőrségnél, nagy bűne volt. Nem tanították a jóra, nem járt iskolába, éhezett, egy zsemlyét lepött. Becsúrták és pár napra

elkergettek. A fia a börtönből keserű gyűlöletet hozott ki azok ellen, kik esznek, laknak és ruhájuk is van.

Kényelmes léptekkel haladt el mellettük a rendőri őrszart, kényelmes, jó bundában voltak a gondviselés földi képviselői.

Rájuk néztek, pár rossz életet mondtak, sőt az egyik odakialtott:

— No, Péter, mióta van feleséged? Hát te, Kata, mióta mentél férjhez?

Mikor az őrszart tovább haladt, Kata megkérde: mi az a férj és feleség?

Péter úgy, ahogy tudta, megmagyarázta, aminek ténye körülbelül az lehetett, hogy a leány meg a leány együtt laktak, együtt dolgoznak és csókolják egymást.

— No hát, legyünk mi férj és feleség Akarod?

— Nem bánom.

Megszorították egymás kezét és elcsatant az első csók.

A nap, mintha hevült volna ezen a jeleneten, kétszeres erővel tört át a felhőkön s bemelegítette a föld tájat . . . A két fiatal szívben tavaszi tűz gyúlt ki.

A szerelem eljegyezte őket egymásnak. Fejeik fölött vígan csicseregetek a madarak, megáldották őket és frigyüket s azután tovább repültek, hirtül vinni a felhőknek, a mindenségnek, hogy a legnagyobb úr a szerelem.

Kata nézte-nézte a tova repülő madarakat és enyelve kérdi Pétertől:

— Látod őt?

A közel templomban karácsonyi imára hívta a harang az embereket. (Vége.)

számu törvényhatósági bizottsági határozat tudomásul vételéről.

9. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter felhívása az ungvári azzagipar szakiskola újja szervezése érdekében az iskola fenntartási költségeihez hozzájárulása.

10. Kereskedelmiügyi miniszteri rendelet a 45.889. sz. alatti határozat jóváhagyása tárgyában.

11. Alispáni jelentés a „Horgosi Kárász alap”-nál létesítésben levő ösztöndíjas helyre beérkezett pályázati kérvények tárgyában.

12. Szabolcsvármegye átirata tárgyában kiküldött bizottsági jelentése.

13. Dr. Beck János volt járási orvos nyugdíjaztatása iránti kérvénye.

14. Kádár Henrik volt főszámvevő nyugdíjaztatása iránti kérvénye.

15. Alispáni jelentés a szegvári székhatárpület javítási költségeinek a székhatáralap részére a házi pénztár által leendő megterítése tárgyában.

16. Alispáni jelentés a Csergő Sándor vármegyei igazgató részére engedélyezendő segély tárgyában.

17. Alispáni jelentés a csongrádi járási szolgabírói hivatal ügyiratainak az új főszolgabíró kezébe lett átadásáról.

18. Alispáni jelentés a tiszvácskényi járási szolgabírói hivatal ügyiratainak az új főszolgabíró kezébe lett átadásáról.

19. Szalay Miklós volt járási főszolgabíró végkielégítési iránti kérvénye.

20. Szentes rendezett tanácsa városnak az idegenek tartózkodásáról vezetendő nyilvántartás és bejelentés tárgyában alkotott szabályrendelete.

21. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának 2003.89. számu átirata az 1879. 50. t.-ez. 31. §-ának módosítása tárgyában.

22. Az igazoló választmány jelentése a szentesi 1-50. alválaszto kerületben tartott pótválasztás eredményéről.

23. A vármegyei utbiztosítási állás szervezése tárgyában kiküldött bizottsági jelentése.

24. Szentes város kérelme a keramit-ut költségeire megszavazott 30,000 frtblól még ki nem fizetett 5000 frt kintalványozása iránt.

25. Szentes város 1890. évi költségvetése s az ez ellen benyújtott felelkezés.

26. Számvevői elterjesztés a betegpótlási alap 1890. évi szükségleteinek fedezése tárgyában.

27. A vármegyei lötenyészeti bizottság alelnökének megválasztása.

28. A horgosi róm. kath. plebánia hivatalnak a néhai Kárász Anna és Kárász Borhála alapítványára vonatkozó alapító levelnek jóváhagyási záradékai leendő ellátása iránti kérelme.

29. Mindszent község képviselőtestületének felterjesztése, a szentes h.-m.-vásárhelyi vasútépítési költségeire 100 ezer frtot felajánló határozat jóváhagyása iránt.

30. Mindszent község képviselőtestületének határozata a vármegyei építkezési szabályrendelet módosítás tárgyában.

31. Mindszent és Szegvár községeknek szabadság kikötés és rakhely használatáért járó díjak megállapítása tárgyában alkotott szabályrendeletei.

32. Mindszent község kérelme a kéményseprési iparról alkotott vármegyei szabályrendelet módosítása iránt.

33. Szegvár község képviselőtestületének felterjesztése a létesítendő h.-m.-vásárhelyi vasút építési költségeire 30,000 frtot felajánló határozatának jóváhagyása iránt.

34. A tisztántúli járás főszolgabírája, továbbá özv. Jedlicska Győzőné és özv. Szűcs Antalné között 1889. október 16-án létre jött és a szegvári székház egyes lakószékeire vonatkozó kétrétebeli bérleti szerződés jóváhagyása.

35. Batik Mihály volt vámszedő örvényének segélyezése iránti kérvénye.

36. Alispáni jelentések a 69.kgy. 884. sz. szabályrendelet alapján több tisztviselő és kezelőszemélyzet tagjai részére utalványozott fizetési előlegeiről.

37. Pozsár Endre és társa dorosmai lakosok felelkezése Dorosma község képviselőtestületének 124.889. sz. határozata ellen.

38. Szojka Kálmán közigazgatási gyakornok 6 heti szabadságát engedélyezése iránti kérvénye.

39. Glück Károlyné szentesi lakos kérvénye bábai oklevelének kihirdetése iránt.

40. Szentes város által vezetett 1887. évi közmunkaváltási pénztári számadás tárgyában hozott határozatra vonatkozólag tett tanácsi elterjesztés.

41. Számonkérőszék jegyzőkönyve.

Alkotásaink.

(Level a szerkesztőhöz.)

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapja f. évi 8, 10 és 11-ik számainak vezércikkjei kimerítően foglalkoztak ugyan mindazon alkotásokkal, melyeket egynévelők a mai előjáróság és főleg a polgármester tevékenységének szeretnek betudni, valamint azokkal is, amelyeket csakugyan a polgármester kezdeményezett, de végre nem hajtott, meg nem valósított, máig.

Azonban engedje meg nekem a tekerkesztőség, hogy e cikksorozatban egyben-másban kiegészítek, mert — szerintem — csak így válik az erek egészsz és a történetirő ki majdan Szentes város monográfiáját és ebben a mai kort leírja, csak e kiegészítés folytán jut abba a helyzetbe, hogy tökéletesen hű képét adja jelenkori előjáróságunk működésének.

Nevezetesen egy hiányossága volt e cikksorozatnak, mely nekem feltűnt és mely e kikereklítésre ösztönzött: az, hogy a cikkező csak azon alkotásait sorolta fel a polgármesternek, melyeket kezdeményezett, de be nem fejezett; míg az ugyancsak ő általa kezdeményezett és be is fejezett alkotásokat, valamint azokat, melyek alatta létesültek ugyan, de általa is multak ki, teljesen figyelmen kívül hagyta, ami sehogy sem egyezik meg a szigorú és tárgyilagos igazsággal.

A polgármester által kezdeményezett és be is fejezett alkotásokról szóltam és ezt különösen kívánom újból is hangsúlyozni, mert az a cikksorozat olybá tüntette fel őt, mint aki egyetlen egy általa kezdeményezett alkotást sem képes befejezni, holott a dolog nem úgy áll, mint alább szerencsém lesz bebizonyítani.

Avagy nem a polgármester alkotása-e a kispiazi vízvezeték, melyet a felsőpárti néphumor olyan találon nevezett el *dogiótt kútnak*?

Ez az alkotás egyenesen az ő érdeme. Neki köszönhető, ha a felsőpártiak olykor-olykor, mikor a vízvezeték építési vállalkozója egy egy megbízottat méltóztat hozzáknak küldeni, arra a csodára ébrednek hogy megint van egy kis trissz artézi viz a vezetékben s neki köszönhetik az azon lakó háztulajdonosok azt is, ha e vízvezeték jóvoltából olykor közvetlen a házukba kapják a pompás artézi vizet, mely felveszi a pinczejüket.

Az artézi kút különben az eszmék egész raját fogantatta meg a polgármesterben. Ott van az artézi fürdő vezetéke, mely mindenben hasonlatos a felsőpártihoz s hogy a kettő magyarosan legyen kiégesztve, mert hiszen tetszik tudni: *háromszor isszik a magyar*: hát ott van harmadiknak a gimnáziumi vezeték, mely nem: enged semmit a másik kettőnek a — rosszaságba.

Az artézi fürdő vezetékéről azt hallom, hogy nem a város mérnökének, hanem ügyészenek a tervezete alapján készült és gonosz nyelvek azt mondják, hogy éppen azért olyan is, mint a törvény: sok a kibúvója, melyen át aztán a víz természetesen nem a fürdőházhöz jut, hanem útát tör magának a fenséges ligetben, hogy annak aszott gepyét egy kissé felfrissítse.

Ami a gimnáziumi vízvezetékét illeti, az meg éppen tökéletesen megfelel a célnak, mert bőséges alkalmat nyújt a tanári karának a modern szemléleti oktatásra; lévén e vezetéknek számos kisebb-nagyobb erupciója hol a falazatban elhelyezett csövezeten át,

hol meg a rezervoárnál; sőt meg a természetrajzi oktatásnál is jó szolgálatot tesz, amennyiben az ürszéknek előforduló kisebb-fajta szerencsétlenségek, a *szaglás* tanítását könnyen érzéklitik.

S ha már ez artézi kútnál vagyok, lehetetlen építésének történetét egy adattal ki nem egészítenem, mely a polgármester működésének *szűgös* voltát a legjobban világítja meg.

A felépítmény ércszobra, francia szimpátiáink természetes folyamányának Franciaországban készült.

Mikor ez a diszmű a határhoz, illetve a vambhoz érkezett, nyomban értesítették az előjáróságot, illetőleg a polgármestert, hogy váltsa ki a szállítmányt. Ez értesítést — ismét gonosz nyelvek állítják — a polgármester szerencsésen zsebvágta s mert masnap kabátot cserélt, ott is felede a levetett kabátban. Mikor aztán végre, a vambhatóság újabb megkeresésre kiváltották a szállítmányt, *kerék 400 frt fekből kelle érte fizetni*, amit a polgármester aigha fizettetett meg az ő levetett kabátjával, melyt az avizót őrizgette.

No, de elég az artézi kútról és az ahoz fűződő polgármesteri alkotásokról.

Attérek egy másik nevezetes alkotására, a cserfeszék történelmi nevezetességű kerítésére, mely pláne nem csak az ő kezdeményezése folytán, hanem világos rendeletére is épült fel olyformán, hogy — bár a római katolikus hívek, a közgyűlésileg elhatározott építkezést megfélebbítették — az egyenlő felelkezés eldölte előtt épült fel azzal, hogy a felelősséget a polgármester vállalta magára, kijelentve a közgyűlés színe előtt, hogy az estre, ha a felelkezés folytán, a felsőbb hatóság rendeletére a falat le kell bontani, a kiadást ő fedezi a sajátjából.

Érdekes dolog volna megtudni: vajjon csakugyan ő fedezte-e? Mert hogy a kerítés le kellett bontani: az köztudomású.

Hát a régi városház körül futó híres római falat említsem-e? Mert ez is a polgármester kezdeményezésére épült, ez is az ő alkotása.

Idégenek jönnek a kolosszális építmény megbámulására, melyhez viszonyítva a kínai fal is csak kismiska, bár egyben tagadhatatlanul nagy a hasonlóság a kettő között.

Mert míg a kínai fal a menyei birodalmat zárta el hermetice a külvilágtól és akasztotta meg az ó-kor e máig élő nemzetének szellemi fejlődését: addig ez a mi római falunk a városi közigazgatás slendrián-ságát öleli át reves karjaival, vakolatlan befejezetlenségében mintegy jelképezve azt a féltudást is, mely városi ügyeinket vezet.

Nem utolsó érdeme a mai előjáróságé, illetve a polgármesternek az sem, hogy e rezsim alatt váltak nálunk a sikkasztások rendszeresé.

A kezdeményezés szála itt ugyan viszonyulik a multba, mert hiszen a Döme-féle sikkasztásnak még az előző előjáróság által vetette meg a volt árpapénztárnok az alját.

De hogy az ellenfeles teljes hiánya, mely e sikkasztásokat lehetségessé tette és rendszeresítette, átöröklött a mai előjárósághoz, ez — mint ezt a szegedi törvényszék előtt lefolyt büntügyi végtárgyalás is bizonyítja, egyenes érdeme polgármesterünknek, kihez — ezt ismét gonosz nyelvek mondják — a sikkasztó urak legközelebb hálafelelő fognak intézni, mert hogy az ő hanyagsága tudott be nekik enyhítő körülményül a büntetés kiszabásánál.

És most még csak egy alkotás felemelése van hátra, mely nem létesülését ugyan, hanem kimutatását igenis a polgármesternek köszönheti. Ez, a csongrádmezei gazdasági egyesület.

Mindnyájan tudjuk, hogy ez egyesület megalakítása nem járt nehézségekkel, tehát nem szenvedett születési gyengeségekben.

Ha tehát ennek dacára még is csecse-mő korában érte el a halál, ez nem tudható be másnak, mint ama fatális körülménynek, hogy olyan kezekbe került dajkaságba, melyek az e nemű egyesület csecsemőknél az angalszalást tekintik feladatuknak.

Kimúlt, mielőtt kinőttek volna a tejfogai s bár bebeszéltek, hogy a dajkája újra a kebelére fogadta, s bár tagadhatatlan, hogy e kebel elég meleget és elég tápot nyújthatna a kisednek; felő, hogy a felélesztés kísérlete meghusúl s a *leányka nem alszik, hanem valójában meghalt.*

De had! fejezzem be a történetirást polgármesterünk egy olyan alkotásával, melyet ő kezdeményezett, ő is hajtott végre s mely máj napig is szilárdon áll, hirdetővé az alkotó dicsőségét.

Ez alkotás a piactér közepén épült publikáló emelvény, mely — mint ismét gonosz nyelvek mondják — azzal a titkos céllal épült, hogy majdan az alkotó álló szobrának talapzatául szolgáljon.

X. Y.

Újdonságok.

Szentes, 1890. febr. 16.

— **Memorandum egy ártézi fürdő érdekében.** Egy kellő kenyellel és a higiéniai követelményeknek is megfelelően berendezett közfürdő égetően szükséges voltát nem szükséges magyarázgatni. A városi fürdő olyan állapotban van, hogy inkább kerüli, semmint keresi a közönség. A Tisza sokkal talibb van városunktól, mint hogy könnyű szerrel élvezhetők, a forró nyári évadban, hűsítő hullámaival s azonfölül az ott néhány éve épült nyári fürdő, celszerűtlen berendezése folytán éppen nem felel meg egy közfürdő követelményeinek, a mit legelőkelőben bizonyít az, hogy túl sokan rajta. Egy közfürdő érezhető hiánya és az a körülmény, hogy az ártézi kút fölösleges víze még mindig nincs kellően kihasználva, arra indította a csongrádmezei orvosgyógyász rész egyesület, hogy egy létesítendő ártézi közfürdő érdekében mozgalmat indítsen meg s e célból egy memorandummal kíván a tanácshoz és ennek útján a városi közgyűléshez fordulni. Az egyesület legutóbb tartott gyűlésén s memorandum szerkesztésével dr. Götz Bertalan egyel. elnökölt, dr. Mátffy Pál egyel. titkárt és Bánfalvi Lajos egyel. tagot bízta meg, kik megbízatásuk szerint, az emlékiratot rövid időn befogják nyújtani a városi tanácshoz.

— **Célszerű újítás.** A bálí engedély és bírságpénzeket eddig a főkapitányság személyesen vette át a felektől és szállította be a közpénztárhoz. Minthogy ez a főkapitányságnak föltöbb sok kellemetlenséget és zaklatást okozott, sőt megesett, hogy a munka sietségében a főkapitány az asztalra felelte a pénzt; ez ekkor újvált és tekintetben célszerű újítást léptetett életbe. Ugyanis, a megbírságot vagy bálí engedélyt nyert fel kész blankettát kap, melyen csak nevéét és a fizetendő összeg számát, továbbá a keltezt töltik ki és ezzel egyenesen a közpénztárnál fizeti le a bírság vagy engedélypénzt, honnan a nyugtazott blankettát visszahozza a főkapitánysághoz. Addig, míg ezt nem teszi, a reá rótt bírság vagy en-

gedélypénz összege nem iratik le. Ily módon aztán minden visszaélés lehetetlenül válik. A főkapitány ez újítása megérdemli, hogy dicsőreleg emlékezzünk meg róla.

— **Korán zárt évad.** A sport-egyesület, megjedve a mult napok eayhe időjárásától, mely korai olvadással tenyegedett, nagy sietvén bontotta le a jégpályán volt melegedő bódéját, ezzel mintegy hivatalosan bezárva az egyesület ideai korcsolya évadját. S az időjárás, mintha csak megtréfálni kívánna az egyesület, ime egyszer-é ismét fagyosra vált s a pályát ismét pompás jégpáncél fedi. Tanulság ebből az, hogy a nagy sietség nem jó dolog s mielőtt a kalendáriumi tél véget ér, nincs oka másnak az egyesületnek megtréfálni egy kis olvadás elől.

— **Mindent idejében.** Egyszer már megénekeltük, hogy milyen mély bölcseséggel történik nálunk minden — a maga idejében. Hogy a kövezés hivatalosan megállapított legkedvezőbb időszaka az ősz; stb. — Nos, e hivatalosan megállapított legalkalmasabb időszakok száma — ugy tapasztaljuk — gyarapodott egyvel a keramit-ut kiépítése folytán. Mert a magisztrátus kifürkészhetlen bölcsesége ebben úgy határozott, hogy az ut sáprésének legalkalmasabb időszaka a reggeli piaccéval összeesik s a tisztelt utász urak, e bölcs intézkedéshez híven, reggel, mikor a legtöbb ember jár a piacra a fötten, csapnak a süprükkel olyan porfelleggel, mely kánuikái forgószél porfellegének is bizavást beválik. **Hiába!** nálunk mindenhez visszasan fognak s mintha nem elég volna a nyári por nyelésé, gondoskodva van róla, hogy tudónk e tekintetben télen se szenvedjen hiányosságot. Azt hisszük, az intézkedés hatalmuknál és felszólalásunk nem vész kába s jövőben alkalmasabb időt találnak ki az útseprésre, mert végre is, ez útkaparó urak ezt a munkát elvégezhetik a hajnali, vagy a késő esti órákban, de piacra nem járhat a közönség hajnalban.

— **Egyleti hírek.** A csongrádmezei orvosgyógyász egyesület a f. hó 10-én, délután tartotta e havi rendes gyűlését a kaszinó éttermében s ez alkalommal komolyan hozzáfogott a munkához, több, a közegészségügyi előmozdítására irányuló határozatot hozva. A gyűlésen dr. Götz Bertalan tartott, az egyeleti tagok feszült figyelmé mellett, előadást a magyar nép elszármu-lásának okairól s e kifűdő szakelődés behatása alatt határozta aztán el az egyesület, hogy a tavasszal gyermekkiállítás rendez, mely alkalommal a szép, egészséges s jó táplált gyermekek szűlei közt jutalomdíjakat oszt ki, hogy ezzel a gyermekek ápolása iránt való szeretetet jobban fölkeltse. Határozatba ment továbbá a népszerű egészségügyi felolvasások meghonosítása, mely ebből az egyelet nem a maga körében rendezné a felolvasást, hanem megkeresné alkalomlag a meglévő társaságúkat, hogy ott, az ő körükben, ez vagy az az egyeleti tag felolvasást kíván tartani. Örömmel tud fölüljük az orvosgyógyász egyesület ez elhatározását, mert nálunk az egészségügy valóban olyan mostoha elbánásban részesült eddig, hogy minden, e téren előre tett lépést vívmányuk kell tekintünk. Ha az egyesület tovább halad a megkezdett úton: áldása lesz a vármegyének s bizony a közönség sem fog elzárkózni ily tevékenység elől, meltről be kell látnia, hogy első sorban az ő előnyére van, — hanem kellő pártfogásban részesítendő az új egyesületet, hogy áldásos működését elősegítse, megkönnyítse.

— **Mindszenti hírek.** Mindszentén a f.

hó 13-án tartott új bíróválasztáson Mihály József lett bírónak egyhangulag megválasztva. Ugyanott a f. hó 6-án tartott közösi közgyűlés a trachoma ügyvel foglalkozott behatában. Az alispán ugyanis elrendelte, hogy tekintettel a közösi orvos betöltésére, a közösi orvos gondoskodjék egy ideiglenes trachoma-orvos alkalmazásáról. A közösi orvosra erre kijelentette, hogy ő nem bet g és képes a trachoma-betegüléseket is gyógykezelní. Eről jegyzőkönyvet vettek fel és azt a főszozgalbírótság elé terjesztették, ki azonban erélyesen utasította az előjáróságot, felüggesztés terhe alatt, hogy alkalmas járvány-orvosról gondoskodjék. A közgyűlés most aztán dr. Schwartz I. gyorokló orvos bízta meg a járvány-orvosi teendőikkel.

— **Borhajza.** Mert ha egy gondolkodott Gyurkai Tamás csepai polgár, hogy bizony mégis csak megtróbdja kijátszani azokat a szentesi bíres borfincákat, ha a jele utána ves is. E s mult elgondolta: ugy is eslekedjék. F. hó 14-én felpakolt a koszlára vagy 5 hordoska bor, eleje fogta egyetlen lüszeg sarjagát és köze vagott a lovaknak, meg sem állva Szentesbe, hogy csak egy est szükrükörök érkezt meg. És jól számlótti, mert nem azer csepai bor az ő bor, hogy hítes ne legyen, s nem azért vannak szentesen híres borkezedtek, hogy azt azon melegen nem tudják. Meg is tudták, meg is vásárolták, de... hogy azt a csepai polgár, már előre kifundálta: nem adozták. És terve már-már sikerült, mikor egyszer csak előbukkantak a fertagos tervől értesült borfincák és letaróztatták az olyan híres horzóval, koszlóval együtt. Meg az egyetlen sárgát sem hagyták szabad átlón s azonfölül, hó 15-én nagy hárszát indítottak az udvarban bor vásárló ellen, de nekét szegény csepai polgártól, de még a borvásárlóknak is!

— **Becsuszott hiba.** Lapunk legutóbbi számának *újdonsági rovatának szép cseréni-nyű adakozás* ról van szó. E köziényben azonban hiba esuzott be, amennyiben *Sarkadi Mihály* al *Sári* Mihály helyett az adakozók névsorában, a mit ezzel elki-gazítottuk.

— **Sikerült társasestély.** A dal- és zene-egylet f. hó 10-iki társasvacsoráj, melyet a kaszinóban rendezett, fényesen sikerült. Mintegy hatvan hetven főnyi férfiaság gyűlt egybe, mely kedélyesen mulatott az ószo terítékü de jó konyhájú vacsora mellett és sürű tapsal adózták a derek egyesület minden dalának, mellyel a vacsorát fűszereztek. A vidám mulatozásnak csak a hajnal pirkadása vetett véget s a kik az estélyben résztvettek, azzal az elhatározással távoztak onnan, hogy ilyen ószo de jó és kedélyes lakmározásra gyakrabban is érdemes volna összegyűlekezni.

— **Iparosok értekezlete.** Folyó hó 14-én, mint legutóbbi számunkban jelezve volt, több helybeli iparos mint ipartestületi tag értekezletet tartott azon célból, hogy a f. hó 25-én tartandó ipartestületi évi rendes közgyűlésen kit választassanak meg elnöknek, amennyiben *Bétecsy* Norbert gym. tanár, ki az ipartestületnek — mintha ez fönnél — mindekkorog volt elnöke, az elnökségről véglegesen lemond s e szándékát már előre ki is jelentette. Az értekeztel kebeléből a nevezett elnököz menesztett küldöttség e határozott lemondási szándék hírével tért vissza, mire két órai tanácskozás után abban tórtént megállapodás, hogy az iparos osztályhoz nem tartozó polgár fognak az elnöki tisztre megválasztani. Több név hozatván javaslatba, a jelöltvált titkos szavazással nyilatkoztak s legóbb, még pedig egyenlő szavazatot kapott *Petrovics* Soma ev. lelkész és lapunk felöls szerkesztője dr. *Mátffy* Ferenc. Az értekezleten elnököl *Borbély* Lajos ipartest. elnök aztán szavazatával *Petrovics* Soma lelkész jelentette ki elnökjelöltnek. Ezzel az értekeztel véget ért.

— **A lötenyészés érdekében.** Az állami menölvak a f. hó 12-én érkezt meg s a fedezés kezdtét vette. Fedeztetni lehet naponként délelőt 9 és délután 4 óra kor a söház udvarán, egészen június hó végéig. A fedezési díjak következők: *Fürdő* 5 frt; *Kisér* öcsse, *Nonius* és *Amurath* *Beinkler* 3—3 frt. Ezenkívül minden helybeli kanca után 50 kr, vidéki után

1 frt városi pótdíj. Felhívjuk e körülményre gazdaközöségünk figyelmét azzal, hogy saját gazdaságuk és lövemesítésk érdekében igyekezzenek felhasználni az alkalmat fajlokv szerzésére.

— **Egyletí gyűlések.** Az izraelita nőegylet a f. hó 16-án, a szentesi jótékony nőegylet pedig a f. hó 23-án tartja rendszeri közgyűlést, mely alkalommal mindkét egyesületnél tisztújítás is lesz.

— **Az iparos ifjak báija.** Az idei farsang tagadhatatlanul legnépesebb és legkedélyesebb mulatsága, az iparos ifjak képző és segélyező együletének báija volt, mely az éjjel zajlott le a vendéglő termében. Az egész iparososztály, többen az intelligenciából és az előbbieké gazdaközöség egyült volt e vigalomban, egészen megöltötte a nagytermet pezsgő, elevenen lüktető élettel, amilyent élite-báijaik alkalmával sohasem látnak a füstös tapetájú falak. Olyan volt a terem képe, mint rajzó mekkhase s bizony a mézben sem lett volna hiányosság, mert ott kiálkozott az egy-egy szépséges virágszál bibor ajakán — de hát — nem jutott belőle köstölő senkinek, mert tilos — — a csok. Ami a bál erkölcsi és anyagi sikerét illeti: azt hisszük, ugy a rendezőség, valamint a közönség kölcsönösen meg lehetnek és meg is vannak egymással elégedve s ha lapunk szük tere ez alkalommal nem engedti is meg, hogy ezt a jelenvolt hölgyek név sorával bizonygassuk — elég az erkölcsi sikerre felhozzunk azt, hogy a hajnalhasadás vetett csak véget a mulatságnak. Az anyagi siker hőmérőjéül pedig szolgáljon az, hogy 60-nál több pár táncolta a győzeseket.

— **Törpe óriások.** Ami ezenté akar válni korán savanyodik meg? tartja a példás s ugy van az az embernél is: a jó vér hamar elerülja magát, nikor az emberke meg állg nyúlto el a gyermeképit. Ilyen jó vér szorult a *Lajos* Károly lakatos tanoncába és *Sebesi* József asztalos tanoncában. *Tandori* Jánoska is, kik öszszeszállakozván, hős paros viaskodásra látják ki egymást. A lakatos úras mesteregehez híven egy óska pisztolyal, az asztalos úras pedig szinten a mesterege esközével, a bárok késsel fejezkezett fel s aztán elmondának, hogy kiközöltek a vérescsatát, mely a megsértett becsületet volt reparálendő. Neszet vette azonban a rendezőség a észülő veres hőboranak és hajszál inított a két törpe óriás ellen, kik sehoggy sem tudtak egy csemege angol társáni térvök kivételére. *Bajdos*ta helyül helyre az igazság karia elől, a többek közt *Szervéz* Lajos asztalos mestere példásan is megkötözték magukat, kiknek tanonca azon jofele töltött kaposztával traktáló a bárbaj két kőbor lovagját, míg vegre kímálták ingekbellyüket, es rájuk tette kezét az emberek testi épségét arról rendőrt tekintell, mely szelvaláza a törpe óriásokat, kik-kik kiszóllatott, illó magyentés csodáit a nagy najszerjének.

— **Értesítés.** A közhasználatra tartott méneknek, alkalmas voltok megállapítása iránti vizsgálata i. hó 17-én (hétfőn) d. e 9 órakor a kútsó vasútvéren fog megtartatni. E határidőről oly figyelmeztetéssel értesítettek a mentulajdonosok, hogy ha méneiket köztenyésztesre használatni akarják, azokat a kitűzött határidőben a vizsgáló bizottság elé vezettetni el ne mulasszák, mert köztenyésztesre csak megvizsgált, alkalmasnak talált és ennek alapján tenyész igazolvánnyal ellátott mének használhatók, és mert e rüdelet ellen vetők 2 frttől 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettek, ezen fölül a mentulajdonos kötelegere és veszélyére a vármegyei állatorvos által kiheréletni fog. A rendőrkapitányság.

— **Tánciskola.** *Schnur* György, városunkban előnyösen ismert kútsó tánczántói, mint már évek óta minden télen, most is körünkbe érkezett s a f. hó 17-én hétfőn kezd meg a tánczántást az első 48-as népkör helyiségében. Közönségünk már évek óta ismeri *Schnur* tánczántót s így fölséges ótt olvasniok figyelmébe külön ajánlatni.

— **A legnagyobb áruház.** Levelezők a következőket írja: A napokban jutott kezem közé *Storch* Emil hazánkfiának a Bécsben I. Salzhargasse 1. sz. a létező hírneves áruszállító cég tulajdonosának új nagy és képes árjegyzéke. Habár e nagy áruház óriási kiterjedéséről és sokoldalúságáról már

gyakran hallottam, mégis elámultam e katalógus gazdag tartalma, bámulatos olcsó árai, realis üzleti elvei és szolid szállítási feltételei fölött. E katalógus még érdekes olvasmányoknak is mondható, fatálnak és öregeknek, szegénynek és gazdagnak, uraknak és hölgyeknek. Az egyszerű pór, a szegény munkás éppogy megtalálja ott szükségleti cikkeiket kellően megmagyarázva, mint minden állásu jómódú polgár és a tóur. Ez a sokoldalúság valóban nagyszerű. és ez a katalógus több mint 100,000 példányban küldeték szét és kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve bocsátatik rendelkezésére. Itt találhatók üveg, porcellán- és majolikaárak, uri, női- és gyermekruhák, ilyenek gazdák, munkások és munkások számára, uri- és női ruházatok, kreton, selyem, atlasz, vászon- és fehéruemű, uri, női- és gyermekfehéruemű, háztartási tárgyak, uti, dohányzó- és vadász eszközök, kézi tásklák, himző munkák, gyapjúkendők, tricót árak, uri- és hölgykalapok, sapkák, cipők, férfi- és női-harisnyák, Jäger-féle árak, galiférek és kézélők, asztali készletek, ággyterítők, lótarakók, keztükök, illatszerek és szappanok, kelengyek újszülöttek számára, kosztümök, tavasz- és nyári ruhák, cérna és pamut, derékfűzők, butorszövetek, butorok, szivarkahüvelyek, evő eszközök, eszköpenyek, szőnyegek, tűzmentes kazetták, plaidok, hálóköntösök, nap- és eserayók, ablakfüggönyök, nyakkendők, dísznőrúk, gyermekjátékok, fali- és zseborák, még pótkávé, tea, rum, cognac és jó valódi palackborok is, és miután ez áruház zsenialis tulajdonosa a nagy fogvasztásban keresi hasznát, mind ezen árak szőlidák és bámulatos olcsók. Azt hiszem, hogy mindenkinek szivesseget tettem, midőn ez árjegyzékre figyelmeztettem. Egy levelező lapba kerül és a ki kívánja, azonnal megkaphatja.

— **Érdekes fogadás a büntető bíróság előtt.** Budapesti levelezők a következő érdekes esetet közli velünk: *Robicsék* Lipót hazánkfi. bécsi gyáros, kinek *Nestroy* utcai gyárában készülő tűz és betörés mentes zajtalantul górdülő redőnyajtó vállághire tettek szert, nemrég Budapesten tartózkodva, egy vendéglőben találkozott *B. K.* budapesti konkurrensével. Beszélgetés közben *B.* azt az állítást kockáztatta, hogy az ő görredőnyei ép oly zajtalanok, mint *Robicsékéi*. *Robicsék* tagadta ezt, mire *B.* 20 üveg pezsgőre fogadást ajánlott. *Robicsék* elfogadta és hogy a fogadás gyorsan is részrehajlatlanul eldöntessék, *B.* azt ajánlotta, hogy a vendéglőnek 10 éves kis fia legyen a bíró, egyikük se szóljon hozzá egy szót sem, hanem önják fel neki egy papírra a mit több kívánna és ő aztán a kísérlet után szinten írja fel, hogy halott-e zajt vagy nem? *Robicsék* ezt is elfogadta. A kísérlet a fia jelenlétében azonnal megtörtént és pedig *B.* előnyére, mert a fia görredőny leeresztése után azt írta fel a papírra, hogy nem hallott semmitelre zajt, *Robicsék* habár ő elég zajosnak találta a redőnyt, mint gavalier ember még az nap 20 palack pezsgőt küldött *B.* lakására. Másnap *Robicsék*, ugyanabban a vendéglőben ebédelt és véletlenül megpillantotta a tegnap mint bíró szerepelt fiút. Magához intette és néhány kérdést intézett hozzá, mire azonban választ nem kapott, míg vegre kiszült, hogy a fia a legmagasabb fokú siketségben szenved. Képzhetni *Robicsék* meglepetését és méltó felháborodását. Nem szólt semmit, hanem másnap család címen bünyvdi feljelentést tett *B.* ellen, egyszermind visszakövetelve a pezsgőt is fizetett 100 frttal. A bíróság a kihallgatott tanúk vallomása alapján 2 havi fogságra ítélte *B.*-t, mert kitűnt, hogy előtte a gyermek siketségére ismeretlen nem volt, *Robicsék* azonban a 100 frt iránt a sommás ultra utasította. *Robicsék* tehát ide fordult és mivel itt már a fogadás lényegéről is szó volt, felmutatott egy a bécsi városi tanács által 343935 sz. a kelt: bizonylatot, melyben a *Robicsék*-féle tűz- és betörésmentes görredőnyök, mint teljesen zajtalanul működők és minden tekintetben megfelelőek jelentenek ki. Mivel pedig a bíróság kiküldött szakértők kijelentették, hogy *B.* redőnyei amazokkal semmi tekü-

tetben a versenyt ki nem állják, *B.* kénytelen volt a száz frtot visszafizetni és a föltételeket is viselni. *Robicsék* hazánkfi a 100 frtot 2 részre osztotta és két munkaképtelenné vált lakatos családjának adományozta.

Seiden-Grenadines, schwarz u. farbig (auch alle Lichtfarben) 95 kr. bis fl. 9.25 per Meter (in 18 Qual.) — versendet rohenweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. 4

Értesítés.

A szentesi dal- és zene egylet f. év. és hó 15 ik napjára hírdetett közgyűlése — közbe jött akadályok miatt — megtartható nem lévén, a f. évi március 1 ső napjának d. u. 3 órájára halasztatik, mikkorra az egylet t. tagjait van szerencsem ezennel meghívni.

Kelt Szentesen, 1890. febr. 12-én.
Stammer Sándor,
elnök.

MEGHÍVÁS.

A „szentesi Sport egylet“ 1890 évi február hó 23-án (Vasárnap) d. u. 3 órakor a városi közgyűlési teremben (Magtár épület) évi rendező közgyűlést tart, melyre az egyleti tagokat tisztelettel meghívom.

Tárgysorozata:

1. A választmány évi jelentése.
 2. Az évi számadás beterjesztése, és a fölmentvény megadása iránt határozatlózat.
 3. Az 1890-évi költségvetés megállapítása s ezzel kapcsolatban a választmányunk felhatalmazása a rendez kiadásokon felül előfordulható nagybetti költség megtétele.
 4. Elnök és a választmány megválasztása.
 5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag megválasztása, úgy szintén a f. évi számadások megvizsgálására 2 tag kiküldése.
 6. Indítványok.
- Szentesen, 1890. február 13-án.
Fekete Márton,
elnök.

Irodalom.

Szerkesztő-változás. A „*Budapesti Újság*“, melyet *Heudaller* Lajos szerkesztett és a mely az ő szerkesztése alatt az országos függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye volt, szerkesztőt cserélt, amennyiben a lap szerkesztését, mult vasárnap óta *Alróny* Emil, kiváló költő és függetlenségi párti orsz. képviselő vette át. Igaz ugyan, hogy *Heudaller* visszalépésével — melyet kizárólag a kiadótulajdonos közt és közte fölmerült differenciák idéztek elő — a lap megszűnt a 48-as párt hivatalos közlönye lenni, de azért ma is rendületlenül szolgálja a függetlenségi elveket, amire nézve képességet nyújt a mostani szerkesztő pártállása és férfias ereje. Hogy egyébként is kiválóan szerkesztett lap, azt a volt és jelenlegi szerkesztő neve után mondanunk sem kell.

A „*Magyar Szemle*“ második évfolyamát oly sikerrel kezdte meg, a mi nemcsak a lapra nézve, de a szépirodalom minden őszinte barátjának a legnagyobb öröme. Mert a „*Magyar Szemle*“ magas célokot szölgál: minden egyéb eszköz melölözésével, a szépirodalmi olvasmányokat akarja megkedveltetni a hazai minden részében és a szomorú irodalmi viszonyokat förekszik megváltoztatni hatalmas, bítor, pártatlan, igazságos, szókimondó kritikával. És ime a közönség megértette a „*Magyar Szemle*“-t, mert sergesen csatlakozott zászlaja alá, s a mi a legörvendetesebb: kütiönösen a művelt hölgyek fogadták a „*Magyar Szemle*“-t látnok lelkesedéssel. De ezt a „*Magyar Szemle*“ valóban meg is érdemli. Mert rendkívül gazdag tartalmu, változatos, élvezetel, szórakozást nyújtó, kedves hetilap, melyben a család minden tagja megtalálhatja a maga kedvenc olvasmányát. S a mellett a „*Magyar*

Szemlé"-nek egyik specialitása, hogy mindig es mindenkivel szembe kimondja az igazat. Ez a kritikai része oly érdekes, hogy minden egyes számát mohón kapkodják. Mert nem száraz okoskodásokból áll, hanem szellemes, csipős, találó megjegyzésekből. A ki ezeket egyszer olvassa, megszereti a „Magyar Szemlé“-t, melyből a kiadóhivatal (Budapest, VI. Uj utca 14. szám) kívántra mindenkinek szívesen küld ingyen és bérmentve mutatványszámot.

„A Magyar Közmondások könyve” c. munka szerző kiadójára arról értesíti lapunk t. olvasóit, hogy az elmúlt év vége felé oly nagy számban kimentek be hozzá az ország több vidékéről közmondásokat, hogy a műve ez okból az igért időben (januárban) nem jelenhetett meg. Ma már azonban a címje alatt van, s f. é. május első héttől kezdve nével meg fog jenni s szél fog küldetni (bérmentve) mindazon t. megrendelőknél, kik a mű előfizetési árát hozzá eddig beküldték. Mindazonáltal (2 ftt bolli árban) ezután is elfogad megrendeléseket. Címe: Sirisika Andor, Pécssett.

KÖZGAZDASÁG.

A Szentés vidéki takarékpénztár évi jelentése.

„Az alapszabályok értelmében meghatározott alakulási ciklusban utolsó leendő a most bemutatott 1889. évi zárszámadás.

Ez a körülmény talán idő-és alkalmoszerűvé teszi, hogy visszapillantást vetve azon, majdnem két évtizedet magában foglaló multra, melyben az intézet működött, intézetünk élettörténetének rövid vázlatával, illetve emlékeztetbe visszahozásával módot nyújtunk a t. közgyűlésnek arra, hogy a mult tapasztalataiból, legkivált az intézet üzleti tevékenységéből megberühassa a fokozatos haladást, egybevetve a multat a jelenel, melyenyl alkotkossan magának a jövőhöz, midőn a további működés meghozhatóságát a mai napon elhatározza.

Tisztelt közgyűlés! Nem csekély befolyással voltak intézetünk működésére nézve keletkezésének körülményei s különösen azon nehéz viszonyok, melyek közti takarékpénztári működését az 1875. évben megkezdette. Tudva van a t. közgyűlés előtt, hogy az 1870. évben a gazdasági és kereskedelmi speciális érdekek előmozdítására történt a társulás „Gazdasági, kereskedelmi és bizományi hitelintézet” címen Az e téren elérni óhajtott cél azonban négy évi erős küzdelem után hajótörést szenvedett, csekély alapteőkje mellett üzletet teremteni nem tudott, hitelt nyerni nem volt képes, a közönség pártoltságában nem részesült s azért számadását évről-évre nyeresémny nélkül zárta le, mely körülmény, és hogy a mehetlenül bekövetkező vesztéséget kikerülje, adta meg a takarékpénztárrá átalakulás eszméjét. — Foganatosítva lett, megindult a takarékpénztári üzlet, nem az első szülöttséghez köthetett reményekkel, életképességi bizalommal, hanem egy előtte kopáron hagyott hitel és bizalomtól megfosztott úton.

Igy volt kénytelen nem a kezdet nehézségeivel, hanem először is az örökségül reá maradt bizalmatlanság, hitelt vesztettség és bizonyos előítélet elosztásával megküzeni, hogy azután reményt nyújtson egy egészségesebb alap megteremtésével a biztosabban várható jövőhöz.

A beteg talajból ekként takarékpénztárrá átültetett csemete a leggodosabb, a legszorgalmasabb s legkitartóbb ápolásra volt utalva. Csak lassan kezdett erősödni; a megérdemelt bizalom csak évről-évre fokozatosan nyilvánult iránta, míg ma — 15 év után — egy minden vihart, megpróbáltatást kiállott életörök fátyla nőhetett ki magát, melynek gyökérszála a nagy közönség bizalmából táplálkozik és ezt megtartva, örökéletnek ígérkezik.

Önként felmerül az a kérdés, hogy mégis mi tette a hitel, bizalom és minden tartalékalap nélkül megindult szerény kis intézetet csekély alapteőkje mellett egy, már akkor szilárd alapon működött társintézet mellett versenyképessé? Mi tette előann, hogy ma már 25,000 ftt tartalékalappal rendelkezhetik, és az első év 2000 ftt nyere-

ményét 15—16 ezer fttig emelhetette? Nem egyéb, mint az anyagi érejté soha túl nem becsülő, szerencsét, mesterséges nyereséget nem hajhászó üzletkezelés, ebben kifejtett hangya-szorgalom, munkásság, fáradhatlan tevékenység, s jól megőrzött hitel, melyet azután a saját érdekét megfigyelni tudó közönség mindig nagyobb bizalommal jutalmazott meg.

Nem a hiú dicsekvés, hanem a számotadás kötelességérzete mondatta el velünk, hogy miben vőlünk bizonyítottak annak a tevékenységnek, munkásságnak, mely intézetünket mai szilárd alapjára emelte.

Bizonyítékként látjuk ennek abban, hogy a fokozatos fejlődés stádiumaiban erőnköz hő mértén pótoltuk, bővítettük az eredeti alapszabályokban felvett üzletágakat. Ilyenek voltak:

- a) havi förtlesztésű kölcsönök behozatala;
- b) a szegényebb sorsú néposztályok számára 10 kros betétek elfogadása;
- c) nyeresésményre, iparcikre, előlegek nyújtása;
- d) sorsjegytársaságok alakítása;
- e) főügynökségi minőségben élet, tűz és jégkár-biztosítások eszközése;
- f) az osztrák-magyar bank melléktelepének megnyerése, melyek a rendes ügykezeléssel járó munkát és fáradságot megkészeszték ugyan; de melyek az elért haszonnal megjutalmazva is lettek;

Mind ezekhez járult, hogy az ekként kifejtett munkásságot, a részvényesek érdekében az erkölcsi feladatok teljesítésével összegegyeztetni tudását a nagy közönség méltányolta, soha meg nem szűnő bizalmával jutalmazta, mely erkölcsi és anyagi tényezők együttesen tették lehetővé az évről-évre számbavehető visszaesés nélküli eredmény elérését. Mindenek felett a közönség bizalma volt az, mely az igazgatóságot fokozott tevékenységre ösztönözte, és ennek köszönhetjük, hogy annak dacára, miszerint a gazdasági és kereskedelmi viszonyok nyomászó hatása immár majdnem egy évtizeden keresztül érezhető, — annak dacára, hogy közterhelhetőségünk évről-évre szaporodik, de szaporodnak versenytársaink is, ezáltal mégis egy tekintélyes összegnek a jövő évre tartalékként átvitele mellett, minden 50 ftt névértéket képviselő részvény után 8 ftt osztalékot vagyunk képesek nyújtani a tisztá nyeresémnyül kitüntetett 14953 fttből.

Midőn az intézet 15 éves multjának fenti rövid főbb vonásokban ismertetésével kívánunk 1889 évi zárszámadásunkat bemutatni, ezt, valamint az ezzel kapcsolatban bejerteszett alábbi nyeresémny-felosztási tervezetünket a felügyelő bizottság jelentése alapján elfogadni, egyszerűsöd a szabályszerű felmentevényt részünkre megadni kérjük.

Tisztá nyeresémny 14703 ftt, hozzáadva a mult évről áthozott 250 fttot, összesen 14953 ftt, melynek felosztására nézve következő javaslatot terjesztjük elő:

6% alapteőkje után	3000 ftt — kr.
5% tartalékalaphoz	585 „ 15 „
10% nyugdíjalaphoz	1170 „ 30 „
10% igazgató jutalomrésze	1170 „ 30 „
2% aligazgató jutalomrésze	234 „ 06 „
6% igazgatóság jutalomrésze	702 „ 18 „
5% felügy. biz. jutalomrésze	585 „ 15 „
3 1/2% tisztv. jutalomrésze	409 „ 60 „
Főtulostalék	5000 „ — „
Jótékony célokra	196 „ 26 „
Átvitel a jövő évre	1900 „ — „

Összesen 16953 ftt — kr.

Miniszteri rendelet a lépfene-oltás tárgyában. A földművelési miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, mely szerint egyik korábbi rendeletét akkép módosítja, hogy a lépfene ellen beoltott állatok csak a két beoltást követő 4—4 napon át tekintendők a lépfene gyanúban állóknak és ehhez képest csak ezen időn át alkalmazandók ily állatok nyersterményeire nézve az 1888. évi VII. törvények 61. §-ának s azok fogalmára nézve ugyanezen törvények 64. §-ának, illetve az ezen törvények végrehajtására kiadott rendelet 180. §-ának intézkedései; a fertőtlenítési eljárásról pedig egyáltalán el kell tekinteni. Az idézett vég-

rehajtási rendelet 165. és következő §-ában előírt intézkedések egész terjedelmükben csak akkor fogantatosítandók, ha a beoltott állatok között az említett 4 napi időszak alatt lépfene által okozott megbetegedés, vagy elhullás fordul elő.

Törvényjavaslat a vasárnapi munkaszünetről. Baross Gábor kereskedelmi miniszter, a Nemzet jelentsé szerint, elkészült javaslatával, a mellyel a vasárnapi munkaszünet iránt megindult mozgalom sikeres megoldása remélhető. A javaslatot a napokban fogja a kereskedelmi és iparkamarához és az ezen törvényvel érintendő szaktestületekhez véleményezésre vett megküldeni. Ugyanez alkalommal közöltetni fog az illető testületekkel az a rendelet tervezete is, a mely szerint a miniszter kijelöli azon iparágakat, amelyeknél a forgalom, a közönség érdekeire és az iparum természetére való tekintettel azon iparágak lesznek felsorolva, a melyek sikeres üzésénél a folytonos ipari munka elkerülhetetlen szükségét képezve, ezek a törvény alóli kivételre számolhatnak.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentés, 1890. február 15.

Egy kis aggodalmat keltett a hét hideg és száraz időjárása gazdinkban, mely miatt a terményeladásoknál nagy lett a tartózkodás. Az árak a felsőbb gabna piacokon egy kissé szilárdultak, de azért itt semmi forgalmat nem lehet észlelni. Hizott sertés ára, a mult hét-hez képest 4—5 krt emelkedett kilétn.

- Következő árakat jegyezhetjük:
- Ó buza mm. 8 ftt; új buza minőség szerint 7 ftt 40, 7 ftt 80 krig.
- Árpa köble 4 ftt 50, mmja 5 ftt 80 kr.
- Kukorica köble 4 ftt mmja 4 ftt 20 kr.
- Hizott sertés tisztá vágásra 37—38 kr.
- Szalonna mmja 38—40 ftt.

Vasúti menetrend.

(Pusztá Tenyő—Kun Szent Márton—Szentés között)

Érvényes 1889. június 1-től.

Szentés—Szolnok.

Szentés indul 5 o. 36 p. éjjel, 12 o. 03 p. d. u.	Töke érkezik 6 o. 13 p. éjjel, 12 o. 40 p. d. u.
Kaszt.-Márton 6 o. 58 p. d. e., 1 o. 20 p. d. u.	Szajol 7 o. 37 p. d. e., 1 o. 52 p. d. u.
P.-Tenyő 7 o. 37 p. d. e., 1 o. 52 p. d. u.	T.-Földvár 8 o. 05 p. d. e., 2 o. 17 p. d. u.
Martfű 8 o. 05 p. d. e., 2 o. 17 p. d. u.	Martfű 8 o. 05 p. d. e., 2 o. 17 p. d. u.
Kenyel 9 o. 04 p. d. e., 3 o. 32 p. d. e.	P.-Tenyő 9 o. 04 p. d. e., 3 o. 31 p. d. u.
Szajol 9 o. 52 p. d. e., 3 o. 51 p. d. u.	Szolnok 10 o. 30 p. d. e., 4 o. 05 p. d. u.
Budapestre érke. 1 o. 55 p. d. e., 8 o. 15 p. éjjel.	

Szolnok Szentés.

Budapestről indul 9 o 30 p éjjel, 8 o 20 p d e	Szolnok 3 o 26 p éjjel, 1 o 50 p d e
Szajol 3 o 55 p éjjel, 12 o 22 p d u	Szajol érkezik 3 o 55 p éjjel, 12 o 22 p d u
P.-Tenyő 4 o 31 p éjjel, 1 o 44 p d u	Kenyel 4 o 59 p éjjel, 1 o 12 p d u
Martfű 5 o 30 p éjjel, 1 o 40 p d u	T.-Földvár érke. 6 o 02 p d e 2 o 12 p d u
Homok 6 o 15 p d e 2 o 3 p d u	Kaszt.-Márton érke. 7 o 40 p d e 3 o 06 p d u
Töke 8 o — p d e 3 o 36 p o u	Szentés 8 o 34 p p e 4 o 11 p d u

A csongrád félegyházi h. e vasút menetrendje.

Érvényes 1888. szept. 16-ától.

Szeged—Csongrád.

Szegedről indul 11 o 9 perc d e, 2 o 18 perc d u	Félegyházáról 12 o .5 perc e 5 o 40 perc d u
K.-K.Szállásról 12 o 44 perc d e 6 o 12 perc este	Csongrádra érke. 1 o 11 perc d u 7 o 03 perc este

Csongrád—Szeged.

Csongrádról indul 9 o délelőtt, 2 o 15 perc d u	Kékán-Szállásról 9 o 52 perc d e, 3 o 1 perc d u
Félegyházáról 10 o 29 perc d e, 3 o 38 perc d u	Szegedre érkezik 1 o 05 perc e 5 o 59 perc d u.

Félegyházáról Budapest felé indul :

Gyorsvonat 11 o 50 p d. Személyvonat 4 o 18 p d u. Omnibuszonat 7 o 13 perc délelőtt.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Matéffy Ferenc. Tírs-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Legjobb kézi-harmonikák

1, 2 és 3 sor billentyűvel.

Hangverseny-harmonika saját találmányú acélhangokkal és bőrfúvóval, valamint mindenféle **zeneeszközök**, hegedűk, citerák, főták, klarinettek, trombiták, zenélő szelencék, szájharmonikák, okkari-nák, veriklik, arisztónok, madárveriklik, zenélő albumok, sörös és boros poharak stb. kaphatók

TRIMMEL N. JÁNOS, harmonika gyárban, Bécs VII. Kaiserstrasse 74 30-24

Árjegyzékek harmonikákról vagy egyéb zeneeszközökről ingyen és bérmentve kaphatók.

Értesítés.

A „Szentesi kölcsönös segélyző szövetség” azon részvényesei, kiknek kötelezettsége a múlt 1889. évben lejárt, részvényeik értékét **f. hó 21-én**, azok pedig, kik a múlt évben részvényeik értékét 20 kr. hiányával vették fel, e 20 krt részvényenként **f. hó 22-én d. u.** vehetik föl a szövözetkez hivatalos helyiségében (Kanász Nagy Antal szabó házában.) Szentesen, 1890. febr. 14.

AZ IGAZGATÓSÁG

A SOULAI-ARATÁSG (Francia-Ország) Dom MAUGUELONNE, prior

Főtisztelendő Benedek rendi atyái Fogvize, Fogpora és Fogpastája

2 arany érem: Brüssel 1859, London 1864

A legmagasabb kiütetések Felállítását 1373-évi BOHNSAU Páter prior által.

«A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizeinek használata, aponkulat minden fogpopt vizbe véve, megalkalmozza és gyógyítja a fogak elvágyását, melyeknek felfröszését és szilárdoságát előmozdítja, a mennyiben a fogakat erősíti és teljesen egészségesre változtatja.

«Szőlőcukor tördük tehát olvasniuknak, midőn őket ezen reál és meacicus készítményreke figyelmeztetjük, melyek a legjobb fogvizek és a fogvizek ellen, gyógyulni ovszart képezik.»

A ház megalapítástól 1807-ban. Vevőhelyek: **SEGUIN** 105 & 108, rue Croix-de-Segney BORDEAUX

Készítők: **SEGUIN** 105 & 108, rue Croix-de-Segney BORDEAUX

Öltözék-szövetek

Pervien és doszkúra a magas papság részére, szabályzat szerinti szövetek a cs. és kir. hivatali egyenruhák, veteránusok, tűzoltók, tornaegyletek és inas egyenruhák részére.

Billiárd és játékszalt szövetek, Lóden, vízhatlan vadászkatókhöz, mosószövetek, utazó plédék 4 fittól 12 fittig s b Mindez sokkal jutányosabban, mint bárhol és csakis a legjobb, kitünő minőségben.

Stykarovszky János Brnűnben.

Ausztria-Magyarország legnagyobb postóraktára. Minták bérmentve. A t. szabómester urak részére a legzuidalagab választék mintakönyvek, 10 fíton föltli tántvnt megrendelések portmentesek. 200.000 fíton állandó raktáram és viágforgalmi üzletem mellett önkénynt érthető, hogy sok maradék halmozódik föl és minthogy ezekből lehetetlen minták küldennem, **ily nem tetsző maradék rendelmenyöket visszaveszem, becserelem, vagy a pénzt küldöm vissza.** A szín, hosszóság és ár megnevezése az ily maradékok megrendelésénél föltétlenül szükséges.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, elasz és francia nyelven. 30-1

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Uolérhetetlen hatása az étvágytalanság, gyomor gyengeség, bizos lehellet, savanyú felbubogás, azel rekedés, (Rólkák) gyomor lurat, gyomor égés, gyomor homok és dara kepződés, túlságos alvástalanság, sárgaság, indor és hányinger esetében, megszűnteti a főfák-t (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor görcsöt, keszgy székletet, székelfedést, az étel a itallal turtartóly gyomort kitisztítja, eluzi a bélgerkeket, s gyogyit lep, vére, máj és aranyeres bántalmakat. Egy üveg ára, használati utatásnál együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr., Központi székletküldés irkár: Brády Károly gyógyszerár Krenster (Moraország).

Máriazelli gyomor cseppek sok féle csekké azok fogadlataának, ezért valódiak gyamat kúpan utoztatnak a hamistalnak, az melyek üvege, egy vörös, s a feut vedjegyel ellátott papíra van csomagolva, s melyek mellettek használati utatásnál az íf van tüntetve, hogy az Krensterben, Gúszk H. könyvnyomdáiban nyomatottak. A Keményszékés és székrekedés ellen, evék ota legjobb hatásúknak bizonyult labdacskok is, sőtfele kópen hamistalnak, tehát ezek vetelenél is vigyazni kell a neml vadjegyre, az Brády Károly, Krensteri gyógyszerész nev alá írással, melyek minden eredeti dobozón láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekercs 6. dobozzal 1 fírt. A penz előlege az elküldésre 1 fírt. 20 Kr., 2 tekercs 1 fírt. 20 Kr., 3 tekercs 3 fírt. 20 Kr. srt, csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacskok nem titkos szerek, a gyógyhatás anyagkianak összetételé minden használati utatásnál fel van sorolva. A Máriazelli gyomorcseppek és Máriazelli labdacskok kaphatók Szentesen: Podhárszky Ferencz úr a „Mégvaltó”-hoz, Vándry Lajos úr a „Hajnal”-hoz srtlyj Vándry Lajos úr az „Angyál”-hoz ómárett gyógyszerárban. Kúszán-martonyban: Sándorffy Károly úr gyógyszerárában. Országosan: Palóczy Lajos úr gyógyszerárban.

Tánciskola megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém Szentes város n. é. művelt közönségét értesíteni, miszerint Szegedről megérkezve, **f. évi február hó 17-én**, azaz hétfőn, a szentesi 48-as népköz helyiségében (Halász Szabó-féle ház)

tánciskolát

nyitok. Midőn ezt tudatni szerencsém van, egyuttal bátorokom megjegyezni, miszerint tanítványaim felett ez alkalommal is a legszigorúbb felügyeletet fogom gyakorolni úgy az illemszabály elsajátítása, mint egyéb tekintetben is.

Felkérem ugyanezért a művelt szülöket, akik gyermekeiket nálam óhajtják taníttatni, hogy a beíratás végett a tánciskola helyiségében — naponta 7—9 óra között este — jelentkezni kegyeskedjenek.

Szentes, 1890. febr. 13.
Schnur György, tánc- és illemtanító.

242/Ej. 889.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter ez évi január hó 18-án 61350/X. 889. sz. a kelt rendeletével a lovak és szekerek összeírását elrendelte. Ezen összeírás a f. évi febr. hó 16 án veendő kezdetét és tart március hó 1-ső napjáig bezárólag. Figyelmeztetnek tehát a város bel- és külterületén lévő ló- és szekértulajdonosok, hogy lovaikat és szekereiket a jelzett időben a városi aljegyzői hivatalban (kurcápartii, félegyházi Török-féle háznál) mulhatlan bejelentsek, mert az azt elmulasztók ellen, a törvény által meghatározott bírság összegek a legnagyobb mérvben fognak alkalmaztatni.

Szentes, 1890. évi február hó 12-én.
Polgármester megbízásából
SZAKÁL MIHÁLY, városi aljegyző.

Zöld-takarmány-szecksajtó.

Blunt-féle szabádalom mindenféle takarmánynak eltarására, azaz, hogy a takarmány édes zöld eltarítsa, legyen az gyepfü, here, csalá-mádé, répalével stb.

képezi a jelenkor legkiválóbb találmányát, bizonyítja a gyakorlat és hogy a mezőgazdaságnak ez nyújtja a legnagyobb nyereséget bizonyítja az általunk elárított e nemű gépek sokasága valamint számos, kitünően elismert levelet és bizonyítvány, melyet hatóságoktól és mezőgazdasági előkelőségektől nyertünk.

több mint **700** répalével

Nem kell elmulasztani a takarmányt, különösen pedig a répalével gondozni, mert az utolsó évek kísérletei, egybehangzóan azt bizonyították, hogy a répalével kitünő tállitakarmányt darab ily sajtót adunk el egy év alatt Németország és Ausztria-Magyarországban, ami a legjobb bizonyítéka e sajtók közhazsnú és jelentékeny voltak! ad.

Használati utatások, melyek bizos sikerrrel kezsekednek, valamint prospectus elismerőlevelek és bizonyítványok díjmentesen küldetnek:
Ph. Mayfarth és társa gazdasági gépnyara Által Frankfurt a.M. és Berlin N. az önműködő és állandó nyomást gyakorló emeltő-sajtók, Blunt-szabádalom ki-zárólagosan jogosított gyárosai.

Minden könyvkereskedésben megrendelhető a pályadíjat nyert és 20 kiadást ért műve dr. Müller egészségügyi tanácsosnak:
a meglazult ideg- és férfierőrl. Portmentesen, bortétkba zárva 60 kr. értékű postabélyeg vétele után szét-küldi:
Bendit Eduárd, Braunschweigban.

A ki nem tudja, hogy a sok hirdett gyógyszer közül melyik **felelne meg leginkább betegsödnek**, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcseben, a köpkekkel ellátott „**A Betegbarát**” című könyvsököt. A hozzá nyomtatott hálaíratok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a **véggya-vágyott gyógyulást** is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

Házfeladás vagy bérbeadás.
I. tized 306-ik számú házam legfinomabb faju legösszölökkel beültetett nagy kerttel szabad kézből eladó, esetleg bérbeadó.
SONNENFELD SÁMUEL, lakakekedő.

Sántha Jánosnak

IV. tized 654. számú házában egy bñt-helyiség teljes felszereléssel, továbbá ehhez való 2 szoba, konyha, kamra és tűzrevalós stb. György naptól kezdve egy vagy több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal. 3—3

Haszonbéri hirdetés.

Gróf Károlyi Sándor

ur ónagyméltósága terehalmi birtokából 400 kis hold kitűnő minőségű legelő-kaszáló

f. é. april. hó 1-ső napjától kezdve egy vagy több évre haszonbérbe kiadó, bővebben értekezhetni az uradalmi pénztárnoknál Királyságon. 3—3

Szánthó János

I-ső tized kurcaparti 10-ik számú háza, melynek elsőrendű asztali csemege szőlővel szépen berendezett kertje van — szabad kézből eladó, értekezhetni lehet a tulajdonossal. 6—3

Mócz Kálmán házában egy udvari lakás Szent-György naptól bérbe adandó.

P S E R H O F E R J.-féle

gyógyszertár Bécsben
Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsek ezelőtt egyetemes labdacsek neve alatt; ez többi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacsek csodás hatásukat fényesen bebizonyították.

Értidekek óta ezen labdacsek általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendelésük alá; s alig akad család, melyben ezen kitűnő háziorszerből ne volna egy kis készlet.

1 doboz 15 labdacsek 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentelen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacsek 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik stb.).

Kérik határozottan Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsek kéri sarra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer J. nevelésével legyen látva és pedig véres nyomásban.

Fagy-balszam, P S E R H O F E R J.-től, 1 tégely 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny útifű-nedv, hurut, rekedtség, görcsökohógs stb. ellen, 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.

Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldés mellett 75 kr.

Golyva-balszam, 1 üvege 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essenzia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rozsg emésztés ellen. Egy üvege 22 kr.

Angol csoda-balszam. 1 üveggel 50 kr., egy kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés stb. ellen, 1 dobozzal 35 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs. P S E R H O F E R J.-től a legjobb hajnövesztő szer 1 szelence 2 frt.

Egyetemes tapasz. S T E U D E L I tanártól, sebek ellen jónak bizonyult háziorszer. Egy tégely 50 krajcár, bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-től. Kitűnő háziorszer megzavart emésztés minden következményei ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készíten tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő cikk kívánatra pontosan s legutányosabban beszereltetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvét mellett a leggyorsabban eszközötteknek.

A pénz előleges beküldése mellett (legzsebszerűbben postautalvány mellett, a vitédij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

Rövid használat után nélkülözhetlen fogtisztító szer.

A fogak szépsége

Uj amerikai
GLYCERIN-FOG-CREME
(orvosrendőreleg megvizsgálva)

KALODONT

SARG F. A. FIA
és TÁRSA

cs. kir. udv. szállító Bécsben.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

52—27

Darabja 35 kr.

Szentesen kapható id. Várady Lajos gyógyszerárban.

Mindenkinek

ajánlanok magas proviziót, esetleg fizetést, ki sorsjegyek részletfizetésre való előadásával óhajt foglalkozni.

Ajánlatok

Adler atárna

ővárosi váltóüzlet-társasághoz,

Budapestre címzendők. 25-18

Özv. Kohn Mártonné és fia tulajdonát képező, Csongrádon, a félegyházi nagyútában lévő háza, a csongrádi határban lévő 42 holdnyi tanyaföldje, 43 házrész kilenczesi szántója, 43 házrész bokrosi kaszálója, a serházgi kiserőten lévő 5 holdnyi s a túlatiszai réten lévő 15 házrész kaszálója szabad kézből eladó.

Értesítést ad s alkut köt

Dr. Schlesinger Károly,

ügyvéd Szentesen.

3—3

Vizsgáljatok meg mindent s a legjobbát válasszatok.

Ezerszeresen kipróbált s orvosi tekintélyek és számos magános bizonyítványokkal kitüntetett készítmények:

Dr. Miller möhnőnyedve, meglepő hatású köhögés, rekedtségnek; torokfájás, nyálkásodás, kezdődő tüdőgyömnél és egyáltalán a légzőszervek minden gyulladásánál. Tegyenben gyermekek és felnőttek számára. Egy tégely ára 50 kr.

Dr. Miller görög ávobalszama. Ezen balszam célszerű és ajánlatos gyomorfájás és gyomorörög, gyomor-hurut, gyomordaganat, hányás, hasmenés, felfúvódás esetében. Kőkás fájdalomknál az eredmény csaknem rögtöni. Továbbá minden hosszadalmas és kimerítő betegség után, amennyiben az emésztést nagyban előmozdítja. Ezen kitűnő szernek különösen fa/helyen egyetlen háztartásban sem kellene hiányoznia. Egy üveg ára 1 frt 50 kr. Fél üveg 60 kr. o. é.

MILLER tyukszem-balszama.

Csalhatlan szer tyukszemek, szemölcsök és fájdalmas bőrkeményedések ellen.

Kitűnő hatása folytán ezen szer napról-napra növekvő keresletnek és elterjedésnek örvend.

Nétalan előforduló hatás nélküli utánzásoktól való megóvás végett kérik mindenki, csakis Miller tyukszem-balszamat kéri.

Ára egy skatulyában levő üvegesnek használati utasítással együtt 60 kr. o. érték.

15—2

Szentesen valódián kaphatók:

ROBICSEK GÁBOR, fűszerkereskedő urnál.

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy az Őri-útában ujonnan épült saját házamban a mai kor minden igényeinek megfelelőleg dúsan berendezett

rőfös- és fűszer üzletemben

nevezett árukból a legolcsóbb árak és legpontosabb kiszolgáltatás mellett vagyok képes tisztelt vevőimet részesíteni.

Ugyanezen házamban

érc- és fa-koporsó és sirkoszorú-raktáramat mindennemű temetkezési kellékekkel kibővíttem, úgy, hogy nálam mindezen kellékek a leggyorsabb kiszolgáltatás mellett bamulatos oleső áron kaphatók.

Midőn a nagyérdemű közönség eddig kiérdemelt becses pártfogását továbbra is kérem, tisztelettel vagyok

3—3

Nyiri Gerzson.